

Informace
České
Matematické
Společnosti

Obsah

79
srpen • 2025

ČMS	■ 3
Zápis z 211. (11.) schůze výboru ČMS dne 19. 5. 2025	■ 3
SVOČ v matematice a informatice 2025	■ 6
Vítězové SVOČ 2024	■ 9
Oborové matematické medaile JČMF 2024	■ 12
JČMF	■ 15
Oslavy 100. ročníku Rozhledů	■ 15
EMS	■ 17
Setkání předsedů členských organizací EMS	■ 17
EMS Topical Activity Groups	■ 19
Balkan Mathematics Conference II	■ 20
CSASC2026	■ 20
Evropsko-indická matematická konference	■ 22
Výbor EMS pro aplikace a interdisciplinární vztahy	■ 22

Zápis z 211. (11.) schůze výboru ČMS dne 19. května 2025 konané hybridně v knihovně MÚ AV ČR a prostřednictvím platformy Zoom.

Přítomni: *J. Bouchala, L. Dvořáková, L. Pick, M. Plešinger (online), J. Rákosník, T. Roskovec (online), P. Stehlík, S. Tomiczková, H. Turčinová, T. Vejchodský*

Omluveni: *B. Maslowski*

Hosté: *P. Exner (online), P. Hofmanová, A. Kasalová, M. Pergel, J. Pospíšil (online)*

Program:

1. Soutěž pro mladé
2. Matematika a ...
3. SVOČ 2025
4. Cena pro učitele matematiky
5. Konference CSASC
6. Zprávy z JČMF
7. Zprávy z EMS
8. Sté výročí Rozhledů matematicko-fyzikálních
9. Konference českých matematiků 2026
10. Oborová matematická medaile ČMS za rok 2025
11. Cena ČMS
12. Různé

1. Soutěž pro mladé. Letošní soutěž byla vyhlášena emailem členské základně a na webových stránkách již 5. května 2025, tj. o měsíc dříve než v minulých letech, aby žadatelé měli víc času na přípravu. Termín pro podávání přihlášek je 30. června 2025.

Luboš Pick a Petr Stehlík budou evidovat příchozí žádosti. Návrh financování pro výbor připraví komise ve složení Lubomíra Dvořáková, Jiří Rákosník a Tomáš Roskovec.

2. Matematika a ... Dne 7. května 2025 se uskutečnila přednáška Štefana Guby (Univerzita J. Selyeho, Komárno, Slovensko) na téma Matematika a mapování kulturních památek.

Proběhla krátká diskuse ohledně matematické úrovně přednášek v rámci série Matematika a ... Je třeba dbát na to, aby přednášky nepostrádaly relevantní matematický obsah.

Tomáš Roskovec osloví Vladimíra Scholtze (VŠCHT Praha) jako možného přednášejícího v podzimním termínu.

3. SVOČ 2025. Luboš Pick a Martin Pergel informovali o přípravách celostátního kola letošního ročníku, které proběhne 25.–27. května 2025 na půdě Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislavě.

Porotci v jednotlivých sekcích za ČMS jsou:

M1+M2 doc. Ing. František Štampach, Ph.D. (FJFI ČVUT, Praha)

M3+M4 doc. RNDr. Matúš Maciak, Ph.D. (MFF UK, Praha)

M5 RNDr. Martin Pergel, Ph.D. (MFF UK, Praha)

M6 prof. Ing. Edita Pelantová, CSc. (FJFI ČVUT, Praha)

M7+M8 doc. Ing. Marek Brandner, Ph.D. (FAV ZČU, Plzeň)

I1+I2 RNDr. Vít Musil, Ph.D. (FI MUNI, Brno)

I3+I4 Ing. Miroslav Kolář, Ph.D. (FJFI ČVUT, Praha)

Světlana Tomiczková a Luboš Pick konstatovali vysokou účast studentských prací v letošním ročníku. Výbor diskutoval o finanční výši cen v jednotlivých sekcích a shodl se, že žádné změny nebudou provedeny.

Závěrečné kolo SVOČ 2026 se uskuteční v Českých Budějovicích, předběžně 24.–26. května 2026.

4. Cena pro učitele matematiky. Pavla Hofmanová přednesla návrh na zřízení nové ceny pro středoškolské učitele matematiky, kteří se významným způsobem podílejí na organizaci Matematické olympiády a pečují o vynikající středoškolské studenty. Výbor diskutoval o účelu, počtu, frekvenci a formě udělovaných cen. Propozice ceny připraví skupina ve složení Tomáš Bárta, Pavla Hofmanová, Anežka Kasalová, Světlana Tomiczková, Hana Turčinová a Tomáš Vejchodský.

5. Konference CSASC. Jan Pospíšil, jako předseda organizačního výboru konference, seznámil výbor s přípravou setkání české, slovinské, rakouské, slovenské a katalánské matematické společnosti (CSASC), které se bude konat 2.–6. února 2026 na Západočeské univerzitě v Plzni. Termín podávání návrhů speciálních sekcí je 31. května; v současné době byly podány čtyři návrhy. Hlavním řečníkem reprezentujícím Českou matematickou společnost bude Michal Hrbek (MÚ AV ČR), laureát Ceny ČMS z roku 2022.

Petr Stehlík pošle informaci o konferenci a termínu podávání návrhů na speciální sekce členské základně.

6. Zprávy z JČMF. Luboš Pick seznámil výbor s děním v JČMF. Předsednictva výboru JČMF 3. června se místo něj zúčastní Tomáš Vejchodský, zasedání Výboru JČMF se uskuteční v sobotu 7. června.

7. Zprávy z EMS. Luboš Pick, Pavel Exner a Jiří Rákosník prezentovali aktuální zprávy z EMS.

Luboš Pick reprezentoval ČMS na Setkání předsedů členských společností EMS 28.–29. března 2025 v Protarasu na Kypru. Po obvyklé zprávě Předsedy EMS Jana Philipa Soloveje následovala prezentace hostitelské Kyperské matematické společnosti. Předseda Polské matematické společnosti Jacek Miękisz informoval účastníky o mezinárodně orientovaných aktivitách společnosti, především o Mezinárodní ceně Stefana Banacha za doktorské disertace v matematických

vědách (<https://ibp.ptm.org.pl/en/>), o chystané Mezinárodní ceně Rylla-Nardzewského za vynikající výsledky v matematice a o zřízení overlay časopisu BioPhysMath (<https://biophysmath.ptm.org.pl/>) vydávajícího články z širokého okruhu biomatematiky, které byly publikovány v arXivu a prošly řádným recenzním řízením. Představitelé zbMATH Open, EMS Press, Výboru pro rozvojové země, Výboru pro vědecké akce a Výboru pro evropskou solidaritu představili aktivity EMS ve prospěch členů EMS a celé matematické komunity a proběhla diskuse o tom, co členové EMS mohou dělat pro podporu aktivit EMS. Předseda AMS Ravi Vakil ve videohovoru informoval účastníky o problémech, kterým čelí americké univerzity a vědecká komunita v důsledku restriktivních kroků americké vlády. Následovala obsáhlá strategická diskuse o politických aktivitách EMS a o aktivitách pro podporu kariérního rozvoje matematiků. Podrobná zpráva o setkání je na adrese <https://directus.backend.euromathsoc.org/assets/2a9cabee-8dcd-46a7-9b52-5230fa4bd3b3> a bude zařazena do příštího čísla Informací ČMS.¹

Pavel Exner informoval o sérii jednání pracovní skupiny EMS, která hledá způsoby, jak posílit financování grantů ERC v matematických vědách a zvýšit úspěšnost žadatelů o granty v této oblasti.

Jiří Rákosník připomněl uzávěrku 31. července pro podávání návrhů na další členy EMYA a informoval o tom, že v roce 2026 budou uděleny další Ceny Paula Lévyho v teorii pravděpodobnosti a Lánczosovy ceny za matematický software. V roce 2026 se bude konat zasedání Rady EMS v Lisabonu. Výzva k nominování delegátů bude publikována na začátku roku.

8. Sté výročí Rozhledů matematicko-fyzikálních. Lubomíra Dvořáková seznámila výbor s konferencí připravovanou k příležitosti letošního stého ročníku časopisu Rozhledy matematicko-fyzikální. ČMS poskytne 8 000 Kč na drobné ceny v rámci doprovodné soutěže pro studenty. Luboš Pick přednese úvodní přednášku seznamující s činností ČMS.

9. Konference českých matematiků 2026. Lubomíra Dvořáková informovala výbor o neočekávaných problémech v souvislosti s rekonstrukcí objektů FJFI ČVUT v Děčíně, ve kterých se měla v dubnu nebo květnu 2026 konat Konference českých matematiků. Výbor se na podzim rozhodne, zda bude možné konferenci v Děčíně uspořádat, případně rozhodne o změně místa, např. UJEP Ústí nad Labem.

10. Oborová matematická medaile ČMS za rok 2025. Na přelomu května a června Petr Stehlík vyzve členskou základnu k podávání návrhů na Oborovou matematickou medaili za rok 2025 s termínem do 30. září.

Jiří Rákosník informoval výbor, že medaili udělenou kolektivu České digitální matematické knihovny DML-CZ předá na jejich výročním setkání 20. června 2025.

11. Cena ČMS. Cena ČMS pro mladé matematiky bude vyhlášena k 31. říjnu 2025. Luboš Pick na říjnové schůzi představí návrh hodnotící komise.

¹ Str. 16 v tomto čísle Informací ČMS.

12. Různé. Tomáš Kaiser, tajemník Českého národního komitétu pro matematiku, informoval výbor ČMS s návrhem doplnění komitétu o prof. Zdeňka Strakoše. Podle stanov přísluší jmenování výboru JČMF.

Luboš Pick informoval o materiálu Názvy a značky školské matematiky, který připravila Terminologické komise JČMF. Publikace, kterou Jiří Rákosník vysází v TeXu, bude volně přístupná na internetu.

Petr Stehlík a Pavla Hofmanová informovali o problémech souvisejících s přechodem na novou databázi JČMF, které mj. brání hromadnému rozesílání e-mailů.

Hana Turčinová informovala výbor, že z technických důvodů se setkání členů EMYA v polském Będlewu pravděpodobně přesune do roku 2026.

Luboš Pick rozešle vedoucím matematických pracovišť a ředitelům vybraných ústavů AV ČR výzvu k podávání návrhů na kandidáty do čtvrté kohorty EMYA.

Zapsal: Petr Stehlík, schválil Luboš Pick

SVOČ v matematice a informatice 2025

Dvacátý pátý ročník soutěže ve studentské vědecké odborné činnosti v matematice a informatice pro studenty bakalářských a magisterských oborů českých a slovenských vysokých škol byl pořádán v Česku a na Slovensku v akademickém roce 2024/25. Závěrečná konference se po třech letech vrátila do Bratislavy a po deseti letech na Fakultu matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského. Dnem příjezdu a školení porot byla neděle 25. května, soutěžním dnem pak pondělí 26. května. Soutěž měly pod patronací jako obvykle národní matematické společnosti ČR a SR.

Bratislava není v pořádání SVOČ žádným nováčkem. Organizační tým letošního ročníku vedl energii a nápady překypující Tibor Macko, kterému zdárně sekundovali Marcel Makovník a Jaroslav Guričan. Organizátoři zvolili jako základnu hotel Sorea rozkládající se v pěkné čtvrti na malebném kopečku nad Dunajem a hned první večer se blýskli nevídaným uvítacím rautem. Školení patřičně posílněných porotců pak proběhlo velmi hladce a účast byla ohromující, chyběl jen jeden porotce. Poroty, vesměs tříčlenné, byly sestaveny podle osvědčené metody, tedy jedním členem byl vždy zástupce Slovenské matematické společnosti, jedním byl zástupce ČMS a jednoho dodala pořadatelská instituce. Školení se ujali oba autoři této zprávy společně s Martinem Pergelem. K přátelské atmosféře při seznamování porotců v každém ze sedmi týmů a při volbě předsedů porot pak, když večer pokročil, významně přispěl útulný bar zmíněného hotelu.

Počet přihlášených prací se letos vyšplhal na 61 (41 z ČR a 20 ze SR, celkem o šest více oproti loňskému ročníku) a počet vysílajících fakult na 13 (8 z ČR a 5 ze SR, celkem o čtyři více než vloni). Tento trend nám dělá velkou radost a budeme opatrně doufat, že se udrží i v dalších ročnících. Slovenský hegemon v aplikovaných inženýrských sekcích zatím neutuchá, sekcím v čisté matematice zase nepřehlédnutelně kraluje pražský matfyz. Máme nicméně velkou radost z toho, že mezi oceněnými jsou zástupci mnoha rozličných institucí jako například Přírodovědecké fakulty UK v Praze, tří fakult ČVUT (FIT, FEL, FJFI), tří fakult Slovenské technické univerzity (FIIT, FEL, SVF), Přírodovědecké fakulty Univerzity v Hradci Králové, Přírodovědecké fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích a dvou fakult VUT Brno (strojní a FIT).

Zahájení soutěže proběhlo v pondělí ráno v slavnostní aule na nepřilíh vzdáleném kampusu FMFI. Zahájení velmi pěkně moderoval Tibor Macko a krátké pozdravy účastníkům v něm přednesli postupně děkan pořádající fakulty Daniel Ševčovič, pak spoluautor této zprávy a úřadující předseda ČMS a nakonec místopředseda SMS Pavol Bokes. Následovala prezentace místního sponzora letošní soutěže, jmenovitě firmy Brightpick. Hlavním sponzorem na české straně byla jako již po několik posledních let společnost Qminers, která letos prezentaci vynechala.

Po společné fotografii všech zúčastněných se již soutěžící i porotci rozmístili do jednotlivých učeben k vlastní soutěži.

Sekce byly sloučeny ve všech přípustných případech kromě jednoho (M5 a M6 měly každá dostatek prací opravňující je k samostatné soutěži), takže se soutěžilo celkem v sedmi kategoriích, jmenovitě M1+M2, M3+M4, M5, M6, M7+M8, I1+I2 a I3+I4. Vysoká úroveň zúčastněných prací se začíná stávat normou.

Malou avšak velmi vítanou novinkou dopoledního programu byla občerstvovací přestávka s nebývale bohatou nabídkou ovoce a sladkostí.

Soutěžní zápolení se tradičně táhlo do odpoledních hodin, kolem patnácté bylo hotovo ve všech sekcích a účastníci vyrazili na prohlídku města. V Bratislavě je toho dost k vidění a výprava si pod vedením místních studentů dobře poradila i při letošním ne zrovna příznivém počasí. Déšť zahnal velkou část výpravy do hospody, takže veselé odpoledne nakonec vyústilo v poněkud opožděný návrat, který si vynutil pozdější zahájení slavnostního vyhlášení výsledků. Nikomu to však nijak zvlášť nevadilo.

Slavnostní zakončení bylo opět dokonale zorganizováno. Nejprve byly za moderování Tibora Macka vyhlášeny napjatě očekávané výsledky, poté následovalo fotografování (nejen) oceněných po jednotlivých sekcích, a ve finále byla akce završena pozdravy Dana Ševčoviče a předsedy ČMS. Závěrečným aktem celé akce byl další bohatý raut.

Jménem České matematické společnosti bychom rádi poděkovali našim obětavým porotcům, tedy Františku Štampachovi, Matúši Maciakovi, Editě Pelantové, Martinu Pergelovi, Markovi Brandnerovi, Vítu Musilovi a Miroslavu Kolářovi, a konečně také Světlaně Tomiczkové, která zařídila vše kolem vyplácení cen ve čtyřech sekcích a svou osobní přítomností zvýšila počet zástupců výboru ČMS na tři.

Letošní ročník považujeme za velmi zdařilý a začínáme se opatrně těšit na ten příští, který se pravděpodobně bude konat na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, kam by měla SVOČ ve své novodobé historii zavítat poprvé.

Hana Turčinová a Luboš Pick

Vítězové SVOČ 2024

M1 Matematická analýza – teorie funkcí a prostory funkcí

M2 Matematická analýza – teorie diferenciálních a integrálních rovnic

1. místo

Pavel Berkman (MFF UK, Praha): *Vnoření součtů a průniků prostorů funkcí*

2. místo

Ivan Kotalík (MFF UK, Praha): *Properties of integral operators on spaces endowed with rearrangement-invariant quasinorms*

3. místo

Matúš Letko (MFF UK, Praha): *On a few counterexamples to solvability of the div equation in domains with external cusps*

Čestné uznání

Jan Moldavčuk (MFF UK, Praha): *Function spaces and convergence of Fourier series*

M3 Teorie pravděpodobnosti a matematická statistika

M4 Ekonometrie a finanční matematika

1. místo

Igor Böhm (MFF UK, Praha): *Vlastnosti Pólya-Lundbergova procesu a jeho reprezentace*

2. místo

Markéta Hanušková (MFF UK, Praha): *Odhad parametrů rozdělení pomocí minimalizace mocninné divergence*

Zuzana Kováčová (FMFI UK, Bratislava): *Specificity of the methodology for detecting anomalies in athletes biological passports used in anti-doping testing*

Michal Kuba (MFF UK, Praha): *Míra s minimální entropií: Diskrétní rozdělení*

Čestné uznání

Matej Mifkovič (MFF UK, Praha): *Renewal-reward processes in non-life insurance*

M5 Matematické struktury – algebra, topologie a geometrie

1. místo

Vojtěch David (MFF UK, Praha): *On the lattice of multi-sorted relational clones on a two-element set*

Jindřich Novák (MFF UK, Praha): *Acyclic below-bounded cochain-complexes of projectives*

3. místo

Simona Hlavinková (MFF UK, Praha): *Non-decomposable binary quadratic forms over number fields*

Jan Ševic, Dominika Burešová, Kamila Houšková (FEL ČVUT, Praha): *Reichenbachs causal completeness of quantum probability spaces*

Čestné uznání

Jakub Černý (MFF UK, Praha): *Charakterizace perfektních okruhů*

M6 Matematické struktury – teorie grafů a kombinatorika

1. místo

Filip Filipi (MFF UK, Praha): *Graph covers*

Klára Grinerová (MFF UK, Praha): *Estimating multicolor ordered Ramsey numbers*

2. místo

Eliška Červenková (MFF UK, Praha): *Construction of 1-planar unit distance graphs with more edges than matchstick graphs*

Erik Řehulka (FMFI UK, Bratislava): *Cyclic edge-connectivity of junctions of multipoles*

Čestné uznání

Martina Moravcová (FJFI ČVUT, Praha): *Atraktory slov kódujících beta-celá čísla*

M7 Aplikovaná matematika – numerická analýza

M8 Aplikovaná matematika – matematické modely dynamiky

1. místo

Ondřej Brichta (MFF UK, Praha): *Vlastnosti algebraických stabilizací pro rovnice konvekce-difúze*

Matěj Gajdoš (MFF UK, Praha): *Implicit symplectic integrators*

2. místo

Daniel Burkart (FSI VUT, Brno): *Robust contact detection in finite element analysis*

Vojtěch Kužel (FJFI ČVUT, Praha): *Asymptotic methods and their use for heterogeneous filtering tasks*

Ondřej Marek (FJFI ČVUT, Praha): *Simulace stlačitelného proudění pomocí mřížkové Boltzmannovy metody*

Čestné uznání

Matěj Trödler (FJFI ČVUT, Praha): *Dispersion of a point set*

Katarina Káčer (SF STU, Bratislava): *The optimization of a deep learning algorithm based on forward-backward nonlinear diffusion of natural networks*

I1 Teoretická informatika

I2 Umělá inteligence

1. místo

Ján Plachý (PřF UK, Praha): *Targeted optimization of masked superstrings for k-mer sets*

2. místo

Tomáš Sourada (MFF UK, Praha): *Neural models for multilingual inflection*

3. místo

Vojtěch Gaďurek (MFF UK, Praha): *Data structures for sketching dynamic sets*

Čestné uznání

Jarmila Fialová (FIT ČVUT, Praha): *Translation of MSOL formulas to finite automata*

Andrej Ravinger (FMFI UK, Bratislava): *Usefulness of information for bounded regular languages*

Samuel Gibala (FEI STU, Bratislava): *Vplyv viackrokového dotrénovania na úspešnosť a vysvetliteľnosť klasifikácie obrazov z optickej koherenčnej tomografie*

I3 Počítačová grafika a počítačové vidění

I4 Aplikovaná informatika a softwarové inženýrství

1. místo

Ondrej Škorňák (FMFI UK, Bratislava): *Analýza genomické kompozície v diagnostike rakovinových ochorení*

2. místo

Roman Jančich (FMFI UK, Bratislava): *Hybrid noise reduction*

3. místo

Zuzana Baluchová (PrF UPJŠ, Košice): *Návrh monitorovacej platformy v podmienkach chovu laboratórnych zvierat*

Ján Mikulec (FIIT STU, Bratislava): *Implementácia šifrovacieho stroja Condenser PBJ*

Čestné uznání

Matej Nižník (PrF UPJŠ, Košice): *Reactive web framework in a pure functional language*

Oborové matematické medaile JČMF 2024

Výbor České matematické společnosti rozhodl o udělení oborové matematické medaile Jednoty českých matematiků a fyziků za rok 2024 doc. Jaromíru Šimšovi, prof. Michaelu Růžickovi a kolektivu tvůrců České digitální matematické knihovny.

Doc. Jaromír Šimša (*1954) je matematikem působícím převážně v oblasti didaktiky a ústřední postavou české Matematické olympiády posledních desetiletí. Po dětství v Ostravě maturoval na gymnáziu ve Žďaru nad Sázavou. Byl úspěšným řešitelem Matematické olympiády, vítězem české MO z roku 1973 a dvojnásobným bronzovým medailistou z Mezinárodní matematické olympiády z let 1972 a 1973. Vysokoškolská studia absolvoval na Státní univerzitě v Charkově v roce 1979, kandidátskou práci zabývající se obyčejnými diferenciálními rovnicemi pak pod vedením prof. Miloše Rába obhájil na tehdejší PřF UJEP v Brně. Od obhajoby působí na dnešní PřF MU v Brně, kde se významně podílí na

přípravě budoucích učitelů a působí na Matematickém ústavu AV ČR. Zároveň vyučoval na Gymnáziu v Brně, tř. Jaroše, kde významně přispěl k mnoha úspěchům studentů v MO. Od roku 1992 do roku 2024 pracoval jako předseda úlohové komise MO, je autorem mnoha úloh a připravil mnoho oblíbených přednášek pro zahájení ústředních kol MO. Mnohokrát vedl český tým na Mezinárodní matematické olympiádě. V roce 2020 jej Světová federace národních matematických soutěží ocenila Erdősovou medailí za významný přínos v oblasti péče o matematické talenty v České republice.

Německý matematik Michael Růžička (*1964) je autorem více než 110 vědeckých prací z oblasti parciálních diferenciálních rovnic a numerické matematiky. Po dětství v bývalé NDR nositel českého příjmení po svém dědečkovi absolvoval Univerzitu Karlovu v Praze, kde obhájil doktorskou práci pod vedením prof. Jindřicha Nečase a naučil se i plynule hovořit česky. V devadesátých letech byl členem legendární SFB (Sonderforschungsbereich) 256 na Rýnské univerzitě Friedricha Viléma v Bonnu pod vedením Jense Frehseho. V současnosti je profesorem na Univerzitě Alberta-Ludvíka ve Freiburgu im Breisgau v Bádensku-Württembersku. Jeho vědecké úspěchy dokládá přes 6 300 citací. Stále si uchovává úzký vztah s Českou republikou. Kromě pravidelných přednášek na konferencích a seminářích má společné práce se čtyřmi generacemi českých matematiků, od svých učitelů (J. Nečas) přes své současníky (E. Feireisl, J. Málek, A. Novotný, L. Pick, M. Rokyta, V. Šverák), o generaci mladší matematiky (P. Kaplický) až po doktorandy a postdoky (M. Křepela).

Česká digitální matematická knihovna (DML-CZ) je úspěšnou a často využívanou databází českých matematických článků, časopisů, sbírek, sborníků a monografií. Knihovna byla oficiálně zpřístupněna 1. ledna 2010 jako výsledek projektu, na jehož realizaci se podíleli pracovníci Matematického ústavu AV ČR, Matematicko-fyzikální fakulty UK, Knihovny AV ČR, Fakulty informatiky Masarykovy univerzity a zejména Ústavu výpočetní techniky Masarykovy univer-

zity, na jehož serverech je knihovna dodnes provozována. Jádrem týmu tvoří skupina ve složení Miroslav Bartošek, Vlastimil Krejčíř, Michal Růžička z ÚVT MU, Petr Sojka z FI MU, Jiří Veselý z MFF UK a v posledních letech také vedoucí knihovny MÚ AV ČR Jarmila Štruncová. Výčet všech lidí, kteří se na tomto projektu v průběhu času podíleli, by byl mnohem delší: Martin Duda, Radim Hatlapatka, Petr Kácovský, Jan Kohout, Petr Kovář, Martin Lhoták, Martin Líška, Zuzana Nevěřilová, Vít Novotný, Radim Řehůřek, Martin Šárfy, Anna Šmejkalová, Oldřich Ulrych. Díky jejich úsilí a podpoře několika institucí knihovna funguje a úspěšně se rozvíjí i 15 let po ukončení původního projektu.

Oslavy 100. ročníku Rozhledů

Dne 20. června 2025 jsme na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT oslavili 100. ročník Rozhledů matematicko-fyzikálních dnem nabitým zajímavými přednáškami. Přesvědčte se sami pohledem do programu.

Přednášky byly patnáctiminutové a v každé z nich byla zadána úloha, kterou posluchači řešili a odnášeli si domů hezké ceny v podobě hlavo-lamů a knih popularizujících matematiku a fyziku. Přednášejícími byli lidé, kteří mají vztah k časopisu (autoři článků, zástupci organizací vydávajících a podporujících RMF, známí popularizátoři matematiky, bývalí šéfredaktoři apod.), nechyběli mezi nimi ani studenti (v programu vyznačení modře).

Podle reakcí účastníků byla akce vydařená. Během dne se jí zúčastnilo asi 120 posluchačů, z velké části středoškoláků a učitelů matematiky a fyziky. Velký úspěch měly přívěsky, které pro tuto příležitost na 3D tiskárně vyrobila Věrka Kražčová (na obrázku níže), a také buchty a koláče při kávových přestávkách.

Slajdy s prezentacemi, zadání a řešení úloh a fotografie z akce najdete na <https://rozhledy.jcmf.cz>.

Program

Zahájení 9:00

1. blok 9:15–10:30

Luboš Pick: Česká matematická společnost

Marie Snětinová: Pokusy z kuchyně i z obýváku

Jaroslav Zhouf: Historie RMF

Kryštof Sedláček: Catalanova čísla

2. blok 11:00–12:30

Vladimír Wagner: Hvězdné lety a logaritmické rovnice

Tomáš Roskovec: Pravděpodobnost a hry

Martina Škorpilová: Paprskové n -úhelníky

Alena Šolcová: Od vzniku JČMF k Rozhledům

Ivo Kraus: V Husově ulici č. 5 se dařilo exaktním vědám

3. blok 13:30–15:00

Dalibor Martišek: Symetrie Juliovy množiny

Jan Jekl: Conwayova funkce ve třináctkové soustavě a její význam

Pavel Gajdoš: Kardinální čísla aneb jak spočítat nespočetné

Adéla Heroudková: p -adická čísla

Lukáš Moudrý: Pokrývací systémy

4. blok 15:30–17:00

Mirko Rokyta: Nejtěžší je dokázat, že něco nejde

Jakub Řada: Návrh točitého schodiště v rodinném domě

Oliver Bukovianský: Nerovnost s absolutní hodnotou

Adam Blažek: Nestandardní číselné soustavy

Vlastimil Dlab: Hrátky s přirozenými čísly

Lubomíra Dvořáková, vedoucí redaktorka RMF

European Mathematical Society

Setkání předsedů členských organizací EMS

Tradiční setkání se konalo hybridní formou 29. a 30. března 2025 v Protarasu na Kypru. Zúčastnilo se ho 49 zástupců členských organizací EMS, členů výkonného výboru EMS a hostů. Uvádíme zde jen stručný přehled projednávaných bodů; další informace čtenář najde v podrobné zprávě na stránkách EMS <https://euromathsoc.org/presidents-meeting-2025>.

Na začátku účastníky přivítal předseda Kyperské matematické společnosti Gregoris Makrides a prezentoval bohaté aktivity této společnosti zaměřené především na práci s talentovanými studenty matematiky.

Předseda Evropské matematické společnosti Jan Philip Solovej přednesl aktuální zprávu o struktuře a činnosti EMS.

Novou vedoucí redaktorkou členského časopisu EMS Magazine se stala Donatella Donatelli z Univerzity v Aquile.

EMS spolu s nakladatelstvím EMS Press najalo Enrica Schlitzera na pozici Community Engagement Manager, jehož úkolem je propagace EMS a EMS Press, podpora náboru nových členů, správa webových stránek, elektronický systém pro podávání a vyřizování žádostí o podporu a další aktivity pro podporu orgánů EMS.

EMYA (EMS Young Academy) je velmi aktivní. O akcích pořádaných na 9. evropském matematickém kongresu v Seville a o sérii seminářů MOSS (Mathematics Online Seminar Series) jsme informovali v předchozím čísle Informací ČMS. Náš kolega Vladimír Švígler je kontaktní osobou EMYA pro zbMATH Open.

Program EMS Topical Activity Groups (EMS-TAGs) se úspěšně rozvíjí. Více o tom na str. 18.

Předseda Polské matematické společnosti Jacek Mięksiz informoval o iniciativách společnosti zaměřených na mezinárodní komunitu: Mezinárodní cena Stefana Banacha za disertace v matematických vědách (<https://ibp.ptm.org.pl/en/>), Mezinárodní cena Rylla-Nardzewského za vynikající výsledky v matematice, a arXiv overlay časopis BioPhysMath (<https://biophysmath.ptm.org.pl/>) zaměřený na širokou oblast témat v biomatematicce.

Další diskusní blok byl věnován širokému okruhu aktivit, které EMS rozvíjí ve prospěch matematické komunity a které by členové EMS měli sledovat a podporovat. Konkrétně šlo o činnosti zbMATH Open, nakladatelství EMS Press, Výboru pro rozvojové země (Committee for Developing Countries), Výboru pro evropskou solidaritu (European Solidarity Committee) a Výboru pro odborné akce (Meetings Committee).

Obsáhlá diskuse proběhla na téma Otevřeného přístupu (Open Access), jeho prospěšnosti i úskalí, která jsou s tím spojena, včetně parazitického nebo predátorského jednání vydavatelů. Vedoucí redaktor zbMATH Open Christian Bär vysvětlil, že zbMATH Open má nástroj usnadňující rozhodnutí, ve kterých časopisech publikovat a kterým se vyhýbat. Časopisy se řadí do dvou kategorií, které jsou průběžně aktualizovány:

A) asi 1000 časopisů plně indexovaných v zbMATH Open;

B) asi 600 časopisů částečně indexovaných v zbMATH Open.

Predátorské časopisy nejsou v zbMATH Open indexovány.¹

Seznamy časopisů v jednotlivých kategoriích lze získat pomocí následujících odkazů:

A) <https://zbmath.org/serials/?q=st%3At+%26+tp%3Aj>

B) <https://zbmath.org/serials/?q=st%3Av+%26+%21t+%26+tp%3Aj>

Závěr sobotního jednání byl věnován diskusi s předsedou Americké matematické společnosti Ravim Vakilem, který se připojil přes Zoom. Hovořil o aktuální situaci na amerických univerzitách a v oblasti podpory vědy, popsal hrozby plynoucí z opatření vládní administrativy v souvislosti s potlačováním aktivit podporujících diverzitu, rovnost a inkluzi, a první důsledky omezování svobody bádání a finanční podpory vědy a výuky.

Nedělní dopolední jednání bylo věnováno strategické diskusi o nutnosti a možnostech vnější a vnitřní angažovanosti EMS a aktivitách na podporu kariérního růstu matematiků. EMS zřídila dvě pracovní skupiny pro vnější a vnitřní politiku složené z vybraných odborníků.

Enrico Schlitzer připomněl poslání a hodnoty, kterými se řídí EMS, prezentoval služby, které EMS poskytuje komunitě (EMS Job Portal, čtvrtletní elektronický bulletin EMS Updates se zprávami z EMS a z členských společností a dalšími informacemi zasílaný všem členům EMS. Webový portál PopMath (<https://www.popmath.eu/>) s interaktivní mapou prezentuje informace o matematických akcích pro širokou veřejnost napříč Evropou. Přípravují se školení na vysoké úrovni v klíčových profesních dovednostech souvisejících s publikováním vědeckých prací, psaním grantů a digitálními dovednostmi pro matematickou komunikaci a Mentorský program.

Jiří Rákosník

¹ V původním vydání byla uvedena chybná informace o časopisech, které nejsou indexovány v zbMATH Open. Omlouváme se čtenářům, které jsme uvedli v omyl.

EMS Topical Activity Groups

Evropská matematická společnost podporuje různé aktivity zaměřené na posílení vzájemné spolupráce evropských matematiků. Z iniciativy tehdejšího předsedy EMS Volkera Mehrmanna Rada EMS v roce 2022 schválila otevření programu tzv. EMS Topical Activity Groups (EMS-TAGs) s cílem řešit fragmentaci evropské matematické komunity a podporovat integraci vědecké spolupráce v celé Evropě a ve všech matematických oborech.

Návrh na zřízení EMS-TAG předkládá skupina nejméně sedmi individuálních členů EMS výkonnému výboru EMS jednou ročně v termínu do 31. října.

Očekává se, že EMS-TAG bude v rámci své činnosti organizovat workshopy a konference. O podporu na jejich konání může žádat EMS v rámci zavedených nástrojů. Může také žádat o zvláštní podporu širšího programu tzv. EMS strategické aktivity, která má být rozsáhlá, inkluzivní a meziinstitucionální. Navrhovaná aktivita by měla doplňovat nebo rozšiřovat stávající infrastrukturu pro matematickou interakci, propagaci a rozvoj. Podporované aktivity by neměly být lokalizované, mohou to být např. speciální semestry, interdisciplinární studijní skupiny, velké výstavní akce apod. Výkonný výbor EMS z předložených návrhů vybere nejvýše jednu takovou aktivitu ročně a podpoří ji částkou do výše 25 000 eur.

EMS-TAG má vnitřní autonomii, musí však dbát na hodnoty EMS, zejména na geografickou a genderovou inkluzivitu a diverzitu. EMS-TAG je zřízena na čtyři roky s možností prodloužení po důkladném zhodnocení.

V současnosti existuje šest aktivních EMS-TAG:

- Dissipative and Port-Hamiltonian systems, Modelling, Simulation, Control, and Optimization
- E-ANLAMA
- Inverse Problems
- Mathematical Modelling in Life Sciences
- Mixtures
- Scientific Machine Learning

Na stránce <https://euromathsoc.org/EMS-TAGs-active> jsou odkazy na webové stránky jednotlivých EMS-TAG, ze kterých lze zjistit zaměření, personální obsazení a přehled aktivit. Za zmínku stojí, že mezi zakladateli EMS-TAG Mixtures jsou Miroslav Bulíček, Josef Málek a Vít Průša a do EMS-TAG E-ANLAMA je zapojena Erin Claire Carson, všichni z MFF UK.

Balkan Mathematics Conference II

Příkladem úspěšně se rozvíjejícího projektu pro podporu regionální spolupráce v matematice je série Balkánských matematických konferencí (BMC) konaných pod záštitou EMS.

Přípravu konference zajišťuje Řídící výbor, který tvoří současný a předchozí předseda EMS, předseda Výboru EMS pro Evropskou solidaritu a jeden zástupce balkánských zemí. Členy Vědeckého výboru konference jsou zvaní řečníci z předchozí konference a odstupující předseda EMS. O pořádání se ucházejí matematické společnosti v balkánských zemích sdružené v regionální organizaci nazvané Matematická společnost jihovýchodní Evropy (<https://www.massee-org.eu/>).

První BMC hostila Rumunská matematická společnost v červenci 2023 v Pitesti, v návaznosti na svůj pravidelný kongres. Druhá BMC se konala 11.–15. června 2025 v Soluni (<https://sites.google.com/view/bmc-ii>). Přestože se nakonec asi třetina původně přihlášených účastníků nedostavila (možná důsledek toho, že organizátoři velkoryse nabídli účast bez členského poplatku), byla to úspěšná a kvalitní akce. Organizátorům se podařilo zajistit výborné přednášející z řad zkušených i začínajících matematiků.

Zdá se, že se podařilo založit užitečnou tradici, která posílí aktivitu a vzájemnou spolupráci matematiků v regionu a podpoří rozvoj matematiky v oblasti, která by mohla být ve stínu tradičních silných center v Evropě.

CSASC2026

Za zkratkou CSASC se skrývají počáteční písmena pěti názvů matematických společností, které od roku 2010 ne zcela pravidelně pořádají společné matematické konference: Czech, Slovak, Austrian, Slovenian, Catalan. U zrodu této série konferencí byli Jan Kratochvíl z ČMS a Carles Casacuberta z Katalánské matematické společnosti, z jejichž iniciativy obě společnosti uspořádaly v roce 2005 v Praze první společnou konferenci.

Vedle BMC zmíněné v předchozím článku je to další příklad úspěšné regionální spolupráce, který navíc vznikl a rozvíjí se pouze iniciativou zdola, bez přímé podpory EMS.

Příští, již šestá konference CSASC se bude konat 2.–6. února 2026 na Fakultě aplikovaných věd ZČU v Plzni. Pořádá ji Katedra matematiky FAV ZČU. Jádrem konference je 12 workshopů pokrývajících různé matematické disciplíny. Jejich seznam naleznete na letáku a na stránkách konference <https://csasc2026.zcu.cz/>.

Photo © www.visitpilsen.eu

First Announcement

Academics and researchers are invited to submit abstracts for workshops to be held during the CSASC conference from 2 to 6 February 2026 in Pilsen.

List of Workshops

01 ■ Advanced Statistical Modelling	08 ■ Mathematics for Quantum Computing
02 ■ Interactions between Algebra, Combinatorics and Graph Theory	09 ■ Recent Advances in Oscillation and Spectral Theory of Differential Equations
03 ■ Complex Dynamics	10 ■ Representation Theory and Commutative and non-Commutative Algebra
04 ■ Graph Drawing and Discrete Geometry	11 ■ Spectral Theory of Differential Operators in Quantum Physics
05 ■ Group Theory	12 ■ Stochastic Analysis in Quantitative Finance
06 ■ Harmonic Analysis and Related Topics	
07 ■ Low Dimensional Dynamics	

Early registration by September 15, 2025

Conference Website: csasc2026.zcu.cz

FACULTY OF APPLIED SCIENCES
UNIVERSITY OF WEST BOHEMIA
IN PILSEN

DEPARTMENT OF
MATHEMATICS

CZECH
MATHEMATICAL
SOCIETY

Všichni zájemci, zejména členové ČMS, kteří mohou využít výhody sníženého vložného, jsou vítáni. Uzávěrka přihlášek je 15. ledna 2026, pro rychlé přihlášky do 15. září 2025 platí nižší vložné.

*Za organizátory
Jan Pospíšil a Lukáš Kotrla*

Indo-evropská matematická konference

Před sedmi lety vznikla iniciativa pro uspořádání matematické konference indických a evropských matematiků. Probíhající přípravy bohužel přerušila pandemie covidu. Z podnětu Indického matematického konsorcia (<https://www.themathconsortium.in/>) byla nyní myšlenka oživena a první Indo-evropská matematická konference se uskuteční 12.–16. ledna 2026 v Pune.

Na konferenci vystoupí 11 plenárních řečníků:

Adi Adimurthi (TIFR CAM, Bengaluru, India)
Manjul Barghava (Princeton)
Nathanaël Berestycki (University of Vienna, Austria)
Arup Bose (ISI Kolkata, India)
Pavel Etingof (MIT, USA)
Neena Gupta (ISI Kolkata, India)
Chandrashekhar Khare (UCLA, USA)
Ariane Mézard (Sorbonne University, France)
Siddharth Mishra (ETH Zürich, Switzerland)
Nitin Saxena (IIT Kanpur, India)
Claire Voisin (Collège de France, Paris, France)

Součástí programu bude 20 mini-symposií a posterová sekce.

Webová stránka konference:

[https://www.themathconsortium.in/events/
indo-european-conference-mathematics](https://www.themathconsortium.in/events/indo-european-conference-mathematics)

Výbor EMS pro aplikace a interdisciplinární vztahy

Výbor pro aplikace a interdisciplinární vztahy (Committee for Applications and Interdisciplinary Relations, zkráceně CAIR) Evropské matematické společnosti (EMS) má mezi výbory EMS specifické postavení. Vedle agendy vyplývající z názvu členové výboru sledují a pomáhají otevírat cesty podporující aktivity všech matematiků – jak těch, kteří se věnují matematickému výzkumu bez vyhledávání podnětů a souvislostí v jiných vědeckých disciplínách, průmyslu či inženýrství, tak těch, pro něž jsou otázky, problémy a inspirace z těchto oblastí podstatné. Jinými slovy, výbor dbá na to, aby se EMS vyvíjela směrem, který si předsevzala při svém vzniku.

Ve druhé polovině 80. let, při vzniku Evropské matematické společnosti, stáli představitelé evropské matematické obce před otázkou, jakou podobu má mít organizace zastupující národní matematické společnosti jako celek. Zvažovali, zda vytvořit dvě samostatné organizace po vzoru USA, kde působí vedle sebe American Mathematical Society (AMS) a Society for

Industrial and Applied Mathematics (SIAM), nebo jedinou. Vycházejíce z přesvědčení, že dělení matematiky na čistou a aplikovanou je škodlivé, rozhodli se pro jednu společnou instituci.

Toto rozhodnutí však vyžaduje, aby ve vedoucích strukturách EMS byli rovnoměrně zastoupeni jak matematici bez vazeb na aplikace, tak matematici se silným vztahem k aplikacím. Ne vždy tomu tak bylo. Na konci prvního desetiletí se projevila výrazná nevyváženost zastoupení a zejména její důsledky – například při nominacích na ceny EMS či na plenární přednášky kongresů, včetně Evropského matematického kongresu. Tato situace vyústila v založení Výboru pro aplikovanou matematiku EMS. Tento výbor nejen přispěl k udržení jednoty EMS, ale také přispěl k založení platformy EU-MATHS-IN, zaměřené na podporu matematiky a informatiky jako klíčových technologií a jejich prosazování v rámci institucí Evropské unie.

Na počátku roku 2021 výkonný výbor EMS vedený Volkerem Mehrmanem dospěl k názoru, že by bylo vhodné výbor přejmenovat, protože již sousloví „aplikovaná matematika“ obsažené v názvu nevhodně rozděljuje. Po diskusi s členy výboru byl jeho název změněn do současné podoby.

Současným posláním výboru CAIR, jak je uvedeno na jeho webových stránkách <https://euromathsoc.org/committees/>, je podpora vzájemných interakcí mezi matematikou a ostatními vědními, technickými i společenskými obory a prosazování širokého uplatnění všech oblastí matematiky v tomto kontextu. Hlavní agenda CAIR vychází z tohoto poslání a zaměřuje se především na následující oblasti:

- (1) Iniciovat a podporovat akce (speciální semestry, vysoce profilované letní školy, tematické konference apod.) v souladu s posláním CAIR, s významným dopadem mimo oblast matematiky, a podporovat interakce s dalšími obory, jako jsou chemie, biologie, ekonomie, ekologie, planetární fyzika, informatika či společenské vědy. CAIR také inicioval výzvu pro Strategické aktivity EMS (EMS Strategic Activities).

EMS nedávno zřídila Tematické pracovní skupiny (Topical Activity Groups)². Většina z nich se dosud zaměřuje na oblasti matematiky a jejich aplikací, a CAIR jejich činnost sleduje. Je škoda, že matematici zaměřeni čistě na teoretické disciplíny neprojevují zájem o vznik skupin, které by nahlížely matematiku napříč disciplínami s důrazem na aktuální témata, a o založení takových skupin pod hlavičkou EMS se zatím neucházejí.

Organizátoři navrhovaných interdisciplinárních, originálních a vysoce kvalitních akcí jsou povzbuzováni, aby se snažili rozšířit své aktivity v odpovídajícím rozsahu na celé území Evropy, zaměřovali se na

² Podrobnější informace jsou v článku na str. 18 tohoto čísla Informací ČMS.

mladou generaci a zpřístupňovali výstupy svých akcí široké veřejnosti prostřednictvím videozáznamů klíčových přednášek či zpráv v časopisech EMS.

- (2) Přispívat k vytváření podmínek pro zvýšení počtu projektů zaměřených na matematiku a její aplikace financovaných Evropskou výzkumnou radou (European Research Council, ERC). Aktivita CAIR zaměřená na vyvážení tematických deskriptorů matematického panelu PE1 ERC tak, aby rovnoměrně pokrývaly všechny oblasti matematiky, přispěla ke zřízení pracovní skupiny EMS, která se touto problematikou zabývá. Další dílčím cílem CAIR je povzbuzovat matematiky k podávání žádostí například prostřednictvím prezentace úspěšných příběhů a rozhovorů s úspěšnými žadateli v časopise EMS.
- (3) Posilovat spolupráci s EU-MATHS-IN a ECMI (European Consortium for Mathematics in Industry). Současní a předchozí prezidenti EU-MATHS-IN a ECMI jsou členy CAIR a v rámci CAIR je ustavena pracovní skupina, která společnou agendu řeší.
- (4) Nominovat vynikající osobnosti na ocenění udělovaná EMS, SIAM, ICIAM a dalšími organizacemi, na členství ve vědeckých komisích matematických kongresů a jako plenární přednášející, na pozice oceněných členů odborných společností (například SIAM Fellows) apod.

Mezi nedávné aktivity CAIR patří významná iniciativa Patricka Farrella, profesora numerické matematiky na Oxfordské univerzitě a člena CAIR, která vyústila ve vznik EMS/ECMI Lánczosovy ceny za matematický software. Cena slouží k ocenění a uznání výjimečného výzkumu v oblasti vývoje matematického softwaru. Cena byla poprvé udělena na 9. evropském matematickém kongresu v červenci 2024 v Seville. Získal ji tým vývojářů softwaru MUMPS (MUltifrontal Massively Parallel Sparse direct Solver), jehož členy jsou Patrick Amestoy, Jean-Yves L'Excellent a Theo Mary. Více informací lze nalézt na <https://pefarrell.org/lanczos.html> a <https://euromathsoc.org/ems-prizes>.

CAIR má v současnosti 18 členů a od roku 2021 se schází čtyřikrát ročně. Třikrát se setkává prostřednictvím devadesáti-minutových zoomových sezení a jednou osobně během celosobotního jednání (Praha 2022, Amsterdam 2023, Cambridge 2024, Darmstadt 2025). Současná předsedkyní výboru Carola-Bibiane Schönlieb (Univerzita Cambridge) a místopředsedovi Josefu Málkovi (Univerzita Karlova) končí druhé funkční období v komisi ke konci tohoto roku. Počínaje lednem 2026 výbor povede předseda Robert Scheichl (Univerzita Heidelberg) s místopředsedkyní Karen Veroy-Grepl (TU Eindhoven).

Josef Málek

